

Verslag

15 jaar LOP's

Studiedag op vrijdag 27 april 2018 – VAC Gent

Op vrijdag 27 april 2018 organiseert het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) een studiedag voor LOP-voorzitters, LOP-deskundigen, LOP-leden, medewerkers van verschillende beleidsdomeinen, lokale besturen, verenigingen en andere geïnteresseerden in het VAC Gent. Deze studiedag komt er op initiatief van de gemandateerde LOP-voorzitters.

De LOP-voorzitters kiezen elk jaar een centraal thema voor hun studiedag. Op voorstel van de gemandateerde LOP-voorzitters zijn er dit jaar **vijf thema's** die de LOP-voorzitters n.a.v. **15 jaar LOP-werking** extra willen belichten.

- **Armoede** (trekker: Hubert Jeunen, de voorzitter van LOP Beringen-Leopoldsburg SO en LOP Beringen BaO)
- **Ouderbetrokkenheid** (trekkers: Magda De Meyer, de voorzitter van LOP Temse BaO, en Andy De Brabander, de voorzitter van LOP De Panne, Koksijde en Nieuwpoort BaO)
- **Anderstalige nieuwkomers** (trekker: Hubert Buys, de voorzitter van LOP Vilvoorde BaO en LOP Vilvoorde, Machelen en Grimbergen SO)
- **Scholen worden afspiegeling van de buurt:** (trekkers: Jean Pierre Verhaeghe, de voorzitter van LOP Gent BaO en Petrus Van den Cruyce, de voorzitter van LOP Brussel SO)
- **Wegen op lokaal beleid** (trekkers: Luc Tesseur, de voorzitter van LOP Antwerpen BaO en Eric Boels, de voorzitter van LOP Antwerpen SO)

De twee belangrijkste **doelstellingen** van de studiedag:

1. Tonen dat de lokale overlegplatforms voor gelijke onderwijskansen (LOP's) na 15 jaar werken nog heel actief zijn op diverse terreinen en praktijkvoorbeelden daarvan breed ontsluiten.
2. De LOP's verder informeren, enthousiasmeren en activeren.

Verslag

Verwelkoming Guy Janssens (Administrateur-generaal AGODI)	Guy Janssens heet iedereen van harte welkom. Hij schenkt aandacht aan 'Terug naar de klas', een initiatief van de Vlaamse Scholierenkoepel waarbij hij vandaag als beleidsmaker opnieuw een dag op de schoolbanken doorbrengt. Hij vergelijkt de 15-jarige LOP's met een puber met specifieke kenmerken. Zo kozen de LOP-voorzitters niet één centraal thema, maar werden er vijf naar voor geschoven:
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - 'ouderparticipatie', o.a. belangrijk bij het bevorderen van kleuterparticipatie - 'bestrijding van kansarmoede', o.a. via het beperken van de schoolfacturen. - 'aandacht voor anderstalige nieuwkomers': de inzet van LOP's werd sterk geapprecieerd tijdens de vluchtelingencrisis. - 'werken aan sociale mix' is heel actueel, maar blijkt niet zo eenvoudig uit te klaren. - 'wegen op lokaal beleid': de aanstelling van nieuwe gemeenteraden bieden LOP's deze mogelijkheid, in een subsidiaire rol. <p>Guy Janssens formuleert enkele uitdagingen voor de toekomst: de meerwaarde van het LOP als lerend netwerk in de verf zetten, blijvend beleidsimpulsen geven, de concrete aanpak van capaciteitsproblemen en het inschrijvingsrecht opvolgen en de expertise rond de aanpak van de vluchtelingencrisis bestendigen en borgen.</p> <p>Hij apprecieert de talrijke aanwezigheid van niet-onderwijspartners en benadrukt dat men de huidige uitdagingen en problemen niet kan oplossen met onderwijspartners alleen. Hij benadrukt ook het belang van samenwerking met de begeleiders diversiteit.</p> <p>Tot slot dankt Guy Janssens de gemandateerde LOP-voorzitters voor dit initiatief en de inzet van de 2 dagvoorzitters. Hij kijkt uit naar de 16^e verjaardag.</p>
<p>Inleiding door de dagvoorzitters De dagvoorzitters reflecteren n.a.v. 15 jaar LOP-werking.</p> <p>Jean Pierre Verhaeghe (voorzitter LOP Gent basisonderwijs) en Luc Heyerick (voorzitter LOP Gent secundair onderwijs)</p>	<p>Luc Heyerick blikt terug op de opstart van de LOP's in het GOK-decreet. De LOP-werking is gebleven. De GOK-werking is intussen in de scholen geïntegreerd. De algemene doelstellingen zijn gebleven.</p> <p>In Gent is aan die drie algemene doelstellingen gewerkt. Het garanderen van gelijke kansen bij het inschrijven is een prioritaire doelstelling, maar de thema's die vandaag aan bod komen, zitten ook in de bredere LOP-werking. Er zijn ook concrete resultaten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle scholen hebben een charter voor goede communicatie met ouders ondertekend en uitgewerkt - Er is een code rond definitieve uitsluitingen - Een charter ter bevordering van de gekwalificeerde uitstroom <p>Er is veel overleg met de stad Gent rond:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brugfiguren tussen school en thuis - Sociaal fonds - Gekwalificeerde uitstroom - Ontwikkelen van het digitaal aanmeldingssysteem - Taskforce capaciteit BaO en SO. De geboortepiek is intussen verschoven naar de 12-jarigen - In samenwerking met VSK wordt gewerkt rond leerlingenparticipatie in de scholen en in het LOP <p>Luc wenst iedereen veel inspiratie in de diverse workshops die vandaag aangeboden worden.</p>
<p>Werkwinkels: ronde 1</p>	
<p>Scholen worden afspiegeling van de buurt: Gent Cijfers, concepten en toegankelijke duiding. Alles wat je altijd al wilde weten over dubbele contingentering ... en werkt dat nu echt in Gent?</p> <p>Jean Pierre Verhaeghe (LOP-voorzitter), Peter Zaenen (LOP-gegevensanalist AGODI) en Els Bertels (LOP-deskundige) Verslaggever: Evelien Caron (LOP-deskundige)</p>	<p>In de werkwinkel 'Scholen worden een afspiegeling van de buurt: Gent' geeft Jean Pierre Verhaeghe, LOP-voorzitter van het basisonderwijs in Gent, de deelnemers een antwoord op al hun vragen over dubbele contingentering.</p> <p>Specifiek behandelde Jean Pierre volgende thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afspiegeling van de buurt: wat & waarom • Dubbele contingentering: wat & lokale implementatie • Onderzoek: directe effecten van de dubbele contingentering, neveneffecten, draagvlak bij ouders ... • Suggesties ter verbetering: criterium thuistaal niet Nederlands (TNN), nog straffer (?) <p>In de toegankelijk PowerPointpresentatie vind je duiding over bovenstaande thema's. Deze presentatie kan opgevraagd worden bij patrick.vanspauwen@ond.vlaanderen.be.</p>

	<p>Op het einde van de werkwinkel stelden de deelnemers volgende twee vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De cijfers tonen aan dat een aantal ouders van niet-indicatorleerlingen tijdens het schooljaar beslissen om hun kind van school te veranderen. Worden de motieven van deze ouders in kaart gebracht? <i>Neen, op dit ogenblik worden de motieven voor een schoolverandering niet bevraagd. Er zit echter wel iets in de pijn om deze in de nabije toekomst in kaart te brengen.</i> • Op basis van de presentatie kom ik tot volgende vaststelling: 'De dubbele contingentering is noodzakelijk om de voorrang voor kinderen van dezelfde leefentiteit te compenseren.' Klopt deze vaststelling? <i>Uw vaststelling klopt in de meeste gevallen. De scholen dragen immers vaak een historiek met zich mee. Het effect van de dubbele contingentering is echter afhankelijk van de gekozen percentages indicator- en niet-indicator leerlingen. De percentages worden binnen het LOP Gent per deelgebied afgesproken.</i>
<p>Voorschools traject Temse Maak kennis met het enthousiasme en de daadkracht van de LOP-partners in Temse rond het traject: Joepie, voor het eerst naar school. Magda De Meyer (LOP-voorzitter), Sofie van Ranst (onderwijsopbouwwerker OCMW/dienst onderwijs Temse) en Evy D'hollander (LOP-deskundige) Verslaggever: Marleen Lombaert (LOP-deskundige)</p>	<p>Magda De Meyer, voorzitter LOP Temse Basisonderwijs, en Evy D'hollander, LOP-deskundige, vertellen over het ontstaan, het verloop, de resultaten en de verdere plannen van het voorschools traject in Temse.</p> <p>De piekende kansarmoede-cijfers in Temse, vooral in het centrum (16.1% in 2016), de grote instroom van Roma, en het grote aandeel indicatorleerlingen waren aanleiding om de werkgroep kleuterparticipatie na 10 jaar nieuw leven in te blazen. Met een verjongde ploeg wordt gezocht naar verbreding en visie.</p> <p>Het project 'Joepie, voor het eerst naar school!' waarin de figuren Atje en Dotje centraal staan, kreeg een boost door de inzet van een kleine gemotiveerde werkgroep én extra LOP-budget. Zo kon op korte termijn geïnvesteerd worden in rugzakjes voor ouders van kindjes die volgend schooljaar mogen instappen. Deze zijn gevuld met allerlei materialen en zijn bedoeld als trigger voor ouders om deel te nemen aan de groepsactiviteiten. Er worden huisbezoeken gedaan bij kwetsbare ouders die niet spontaan opdagen. Deze vinden plaats voor de voorrangperiodes zodat ook zij tijdig zicht hebben op het inschrijvingsbeleid en hun recht op inschrijving en een school van keuze. De intermediairs van K&G en Huis van het Kind, worden zelf ook goed ondersteund met allerlei materialen o.a. vertaalfiches, schoolfiches en een gespreksfiche.</p> <p>De goede samenwerking van scholen en welzijnspartners, in het bijzonder Huis van het Kind, is een absolute sterkte. Elke partner voelt zich eigenaar. Het traject is nog in de startfase en dus volop in ontwikkeling. Na 1 jaar zijn er al bijsturingen nodig onder andere: nog laagdrempeliger bekendmaken, aandacht voor ouders zonder papieren, een vervolgetraject rond warme overgang, contact met kinderopvanginitiatieven, investeren in vaardigheden intermediairs om te communiceren met kwetsbare gezinnen, registratie vragen/noden ouders om zo hun stem op de LOP-tafel te krijgen. Huisbezoeken waren nog niet ingeburgerd in Temse. Vertrouwen is nodig.</p> <p>Sofie Van Ranst, onderwijsopbouwwerker OCMW/dienst Onderwijs Temse, legt uit hoe de werking 'Student op bezoek' extra ondersteunend werkt en steeds meer een positief verhaal wordt.</p> <p>De aanpassingen voor editie 2019 zijn op komst. En intussen wordt er in Temse ook gedroomd van een fysieke ontmoetingsplek in een écht Huis van het Kind.</p>
<p>Leerlingenparticipatie Hoe krijgt leerlingenparticipatie vandaag vorm in de LOP's? Tips om verder aan de slag te gaan rond leerlingenparticipatie in de LOP's en ruimte voor alle vragen van de deelnemers.</p>	<p>Griet en Joris nemen ons mee op verkenning in leerlingenparticipatie en meer bepaald hoe die nu is georganiseerd in vijf steden.</p> <p>De taken van VSK: zie www.scholierenkoepel.be. Op de website vernemen leerlingen meer over bv. hun rechten op school.</p> <p>De begeleider diversiteit (Griet) ondersteunt diverse projecten. Met steeds terugkoppeling naar de Raad van Bestuur, die eveneens 6 leerlingen telt.</p> <p>VSK organiseert een inspraakdag met als doel alle scholieren uit alle leerlingenraden samen brengen. Er vinden diverse workshops plaats. Aan bod komt daar ook het</p>

<p>Joris (leerling uit Diest), Griet Vandervelde (VSK) en Carina Thomis (LOP-deskundige) Verslaggever: Jo De Potter (LOP-deskundige)</p>	<p>vertegenwoordigen van de leerlingen in de VLOR. De bedoeling is dat alle beslissingen worden teruggekoppeld naar de klas, Vlaanderenbreed.</p> <p>Participatie volgens VSK:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inspraak in het schoolreglement 2. Participatie = mee weten: mee denken, mee beslissen, mee doen ... Bij elke stap die wordt gezet is er terugkoppeling; zo wordt het participatieproces zichtbaar en kan je de deelnemers warm maken voor de volgende stap. <p>Hoe bevorder je de leerlingenparticipatie in de LOP's? Vroeger was het struikelblok het tijdstip van de vergaderingen (meestal tijdens schooluren). Dat maakte het voor de leerlingenparticipatie moeilijk. De leerlingen namen niet deel aan de voorbereiding, en knapten af op vakjargon, zodat er weinig winst te boeken viel. Nu zien we leerlingenoverleg als een werkgroep in het LOP, met eigen initiatieven. In Sint-Truiden, Gent, Leuven, Diest en Lokeren is nu al een goed werkende leerlingenparticipatie georganiseerd.</p> <p>Algemene tips om leerlingenparticipatie te bevorderen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leerlingen zien graag het effect van hun initiatieven in klas, in school. 2. Organiseer een vergadermoment waarop leerlingen kunnen aanwezig zijn; kan meestal met veel goodwill geregeld worden. 3. Bekijk wie jou kan helpen hierbij; leerlingenbegeleiders, flankerend onderwijsbeleid, jeugddienst van de stad... 4. Betrekken van leerlingen die al een engagement opnemen in een jeugdbeweging. 5. Maak leerlingen bewust dat deelnemen aan leerlingenparticipatie meer is dan een engagement voor een sportclub, toneel of voordracht. 6. Bij het overleg ook de schepen van onderwijs en/of van jeugd uitnodigen. 7. Specifiek rond een thema werken, liefst met partners, bv. een studiedag organiseren i.s.m. de jeugddienst <p>Anti-tips: verplicht engagement, hoeveelheid vergaderingen, schijnparticipatie die niets opbrengt.</p>
<p>Ouderparticipatie bij OKAN-leerlingen in Vilvoorde Het vallen en opstaan om ouders van OKAN-leerlingen meer te betrekken bij het schoolgebeuren.</p> <p>Johan Van Snick (OKAN-werking TechnOV) en Hagare Bel El Fkih (Leerkracht TechnOV) Kort ingeleid door Hubert Buys (LOP-voorzitter) Verslaggever: Ina Buvens (LOP-deskundige)</p>	<p>Enkele belangrijke aandachtspunten in hun verhaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De acties gebeuren MET ouders i.p.v. VOOR ouders • Ouderparticipatie wordt toegespitst op drie niveaus: leerling-, leerkrachten schoolniveau • Een veelheid van activiteiten zorgt voor een zo groot mogelijk bereik. • Voor startende leerkrachten blijkt het niet altijd makkelijk om voeling te krijgen met ouders uit andere culturen, deze activiteiten geven hen de nodige vaardigheden • Engagementsverklaring → vooraf duidelijk verwachtingen en voorwaarden communiceren → Leerling- en ouderrapport • Nood aan een actief netwerk indien men dergelijke activiteiten wil organiseren • Men is erin geslaagd een OKAN-ouder in de ouderraad te krijgen mits de nodige ondersteuning <p>Tot slot: drie OKAN- en ex-OKAN-leerlingen hebben hun ouders geïnterviewd en filmpjes in mekaar geknutseld. Tijdens de workshop werd wegens tijdsgebrek maar 1 van die filmpjes getoond. Uit respect voor de medewerking van de mensen van de verschillende filmpjes, hierbij de link ernaar met een warme aanbeveling:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de mama van Sony: https://youtu.be/E18AVYA-n4U 2. de papa van Vida: https://youtu.be/ZQ6j1Cdhiw 3. de oma van Tanya: https://youtu.be/S70vIR1Qopc
<p>Extra kansen op school Een website om leerkrachten en directeurs te inspireren rond omgaan met kansarmoede op school. Onderwijspartners en niet-</p>	<p>Extra kansen – een website om leerkrachten en directies te inspireren over omgaan met kansarmoede op school (LOP Genk)</p> <p>Onderwijspartners en niet onderwijspartners werken in Genk intens samen rond kansarmoede. De website www.extrakansenopschool.be is daar het resultaat van.</p>

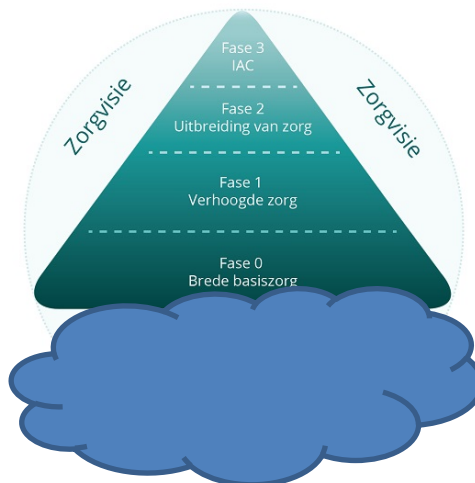
<p>onderwijspartners werken in Genk intens samen rond kansarmoede.</p> <p>Lies Zaenen (LOP-deskundige) en Cindy Serrani (OCMW Genk), Verslaggever: Marleen Colpin (VLOR)</p>	<p>Lies Zaenen (LOP Genk) en Cindy Serrani (OCMW Genk, aanspreekpunt kinderrechten) gaven een toelichting over hun werking en de website. Omdat de kinderarmoede in Genk al vele jaren een groeiend probleem is, werken zowel LOP en OCMW er intensief rond. Vanuit het onderwijs kwam de vraag naar een draaiboek met aanknopingspunten voor omgaan met kansarmoede in concrete situaties in de klas en op school. In eerste instantie werd gebundeld wat reeds voorhanden was, en die bundel groeide uit tot een website. De website is opgebouwd rond vragen van leerkrachten, die worden voorgelegd aan een werkgroep die maandelijks samenkomt. In de werkgroep zitten directies, leerkrachten, LOP, OCMW, CLB, vertegenwoordigers van ouderkoepels, verenigingen waar armoede het woord nemen, etnisch-culturele minderheden ....</p> <p>Er wordt dus structureel samengewerkt met ervaringsdeskundigen. Door de doelgroep te betrekken, kunnen zij behoeften en drempels aangeven, mee zoeken naar antwoorden en een gepaste aanpak. De vragen en antwoorden verschijnen op de website om op die manier leerkrachten en schoolteams te inspireren. Aandachtspunten voor de werking zijn: voldoende benadrukken dat er geen pasklare antwoorden zijn (elke situatie is specifiek); aandacht besteden aan 'framing' en formulering (spreken over kansarmoede vervalt heel snel in stereotiepen en stigmatisering of een paternalistisch/caritatief perspectief); het thema en de website voortdurend onder de aandacht brengen, o.a. via de ankerpunten in elke school.</p> <p>Tot slot kreeg het publiek een inkijk in de rijke website die, behalve vraag-en-antwoord, ook veel achtergrondinformatie bevat. Na de toelichting kregen de deelnemers de kans om door een andere bril naar kansarmoede te kijken en om met elkaar in gesprek te gaan.</p>
<p>Communiceren naar ouders over aanmelden en inschrijven: LOP Kortrijk basisonderwijs</p> <p>LOP Kortrijk basisonderwijs zet verschillende communicatiemiddelen in om ouders te informeren over aanmelden en inschrijven. Dat gebeurt met weinig mankracht en beperkte financiële middelen.</p> <p>Marianne Bogaert (LOP-deskundige) Kort ingeleid door Karin Lemmens (VCOV) Verslaggever: Christof De Mol (COV)</p>	<p>LOP-deskundige Marianne Bogaert lichtte toe hoe de communicatie alle ouders laagdrempelig moet meenemen in het inschrijvingsverhaal van het LOP-gebied. Dit gebeurt zowel digitaal als analoog. Klare-Taalbrieven worden verstuurd, informatieve kaarten voor een grote regio helpen visualiseren waar scholen zich bevinden. Papieren affiches die verwijzen naar een inschrijvingswebsite zijn eenvoudig vormgegeven met de gekende picto's, een herkenbaar beeld dat de aandacht trekt van ouders van kleuters.</p> <p>De naam van de site www.naarschoolinX.be is bewust ook eenvoudig en laagdrempelig. X kan u vervangen door Lier, Hamme, Zele, Kortrijk ... waar deze site actief is.</p> <p>Cruciaal is de info zoals vrije plaatsen en contactgegevens op de site steeds van kortbij op te volgen en correct te houden. Moeilijke woorden als sociale mix, contingent en indicator-leerling worden uitgelegd en er wordt doorverwezen naar hulplijnen (school, CLB, huis van het kind ...) voor wie geen toegang heeft tot pc en/of internet.</p> <p>Heel wat praktische tips kwamen aan bod, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kostenefficiëntie: <ul style="list-style-type: none"> o laat je bijvoorbeeld een kaart van de regio met alle scholen erop drukken om te bedelen aan de mensen, doe dit dan zonder namen van directies of jaartallen, en je kaart gaat meerdere jaren mee. - Timing respecteren: Het is ook belangrijk om scholen bij de les te houden. Een scheurkalender per school die per periode toont welke leerlingen al dan niet kunnen aanmelden of inschrijven blijkt goed te werken.
<p>Werkwinkels: ronde 2</p>	
<p>Verdieping: Armoede</p> <p>Ingaan op de persoonlijke vragen en uitdagingen van de deelnemers: hoe kan ik in mijn LOP verder aan de slag gaan rond het thema armoede?</p> <p>Hubert Jeunen (LOP-voorzitter), Jacky Deblaere (LOP-deskundige),</p>	<p>Maureen Tomczak – Fabota/'t Lampeke vzw (vwawn)</p> <p>Context: gelegen in de Ridderbuurt in Leuven met veel sociale huisvesting, veel kansarmoede. Samenwerking met de 2 buurtschooltjes (BaO)</p> <p>Werking Fabota (kinderwerking van 't Lampeke):</p>

Lies Zaenen (LOP-deskundige),
 Kristen Kluppels (SAMvzw) en
 Maureen Tomczak (Buurtwerk 't
 Lampeke, vzw Leuven)
 Verslaggever: Nele Schroyen
 (Netwerk tegen armoede)

- Huiswerkklas: problematieken van ouders en kinderen komen bovendrijven en Maureen kan dit verder opnemen, samen met de werkers van 't Lampeke
- Oudergroep: bedoeling is vooral om ouders te informeren, bijv. over aanmeldingssysteem, schooltoelage; ook worden knelpunten besproken (input voor beleidswerk, bijv. i.v.m. schoolkosten, CLB, oudercontacten...)
- Actie: aanspreekpunt (intermediair) voor aanmelden, toelage aanvragen, mee naar oudercontact
- LOP: werkgroep kosten (kostenwijzer, frigofiche), dagelijks bestuur en AV (als welzijnspartner)
- SOM: Stad Leuven werkt rond 'samen onderwijs maken': lid van de werkgroep 'sociale mix'
- Bij Netwerk tegen Armoede: overleggroep onderwijs: beleidsadviezen, armoede-overleg op kabinet/departement O&V
- Samenwerking met buurtscholen: hoog percentage kinderen met armoede(risico)
  - Lid van de schoolraad (vertegenwoordiging doelgroep)
  - Speelmaatjes (project om kinderen te helpen contact te leggen ...)
  - Vergemakkelijken van oudercontact door mee te gaan
  - Brede school om verbinding met de buurt te maken
  - Huiswerkbeleid (scholen stimuleren om efficiënt en kansen bevorderend met huiswerk om te gaan)
- Thema's die ze aanbrengt in LOP komen uit contacten met kinderen en ouders: bijv. studietoelage: signaal vanuit oudergroep – met LOP en via VAO bekijken hoe dat eenvoudiger kan, drempels in kaart brengen en delen, oplossingen zoeken
- Belang van actief rekruteren bij 'meld je aan'

Kirsten Kluppels (SAM – Samenlevingsopbouw)

- Sinds dit schooljaar verantwoordelijk voor onderwijsbeleid SO, voordien directeur van een basisschool
- De voorbije maanden smolten deze beide insteken samen tot dit beeld, in een poging om welzijn en onderwijs dicht bij elkaar te brengen en te vertalen waarom dat zo noodzakelijk is: piramide zorgcontinuüm

welzijn = de basis: context van het kind. Maar precies met welzijn is er in onderwijs weinig contact. Meer verbinding tussen de 2 zorgt voor meer kennis over diversiteit binnen onderwijs en voor betere kansen voor kinderen. Nodig: ondersteuning voor scholen rond welzijnsproblematieken. Oproep aan LOP: investeer in projecten die dit versterken.

	<p>Reacties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Armoede zit vooral in stedelijke context en leerkrachten komen niet uit die context (komen in de stad werken maar leven er niet): 1) armoede is er ook in landelijke context; 2) niet omdat je erin leeft dat je ermee om kan of er mee te maken hebt/affiniteit hebt (en vice versa): gaat om professionalisering - LOP's voelen weerstand bij directies als het gaat over kostenbeheersing: sensibilisering werkt, is een kwestie van werken aan de schoolcultuur, is een proces (en moet sterk gestuurd worden door beleid) - Good practice van samenwerking tussen welzijnspartners en onderwijs: Area 2020 (Children's zone): brede school Kiel, doel: scholen ont-zorgen, netwerken om sociaal weefsel te versterken van het kwetsbare publiek daar. Belang van lokaal beleid: meekrijgen, initiatieven verankeren <p>Jacky Deblaere: LOP Aalst en Dendermonde</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aalst: Goede samenwerking met vawwn Vierdewereldwerking Mensen voor mensen - meerjarenplan kinderarmoede: kinderarmoedecoördinator = voordeel voor LOP-werking - Dendermonde: actief op zoek gegaan naar partners Toevallig ontstond in de stad ook een werkgroep rond armoede Samen aan de slag: krachten aangeworven, signalenkaart armoede gelanceerd en vorming om betrokkenheid te verhogen STOS-project: antwoord op een aantal weerstanden van directies i.v.m. kostenbeheersing (www.aanpakschoolfacturen.be)
<p>Verdieping: Ouderbetrokkenheid Ingaan op de persoonlijke vragen en uitdagingen van de deelnemers: hoe kan ik in mijn LOP verder aan de slag gaan rond het thema ouderbetrokkenheid?</p> <p>Timothy Van Raemdonck (GO! Ouders), An Van Malderen (KOOGO), Els Vanvolsem (VCOV) en Liesbeth Croene (LOP-deskundige)</p>	<p>Geen apart verslag</p>
<p>Verdieping: Anderstalige nieuwkomers Ingaan op de persoonlijke vragen en uitdagingen van de deelnemers: hoe kan ik in mijn LOP verder aan de slag gaan rond het thema anderstalige nieuwkomers?</p> <p>Evelien Lombaert (LOP-deskundige), Michael Van der Eycken (AGODI), Koen De Backer (VSOA) en Hubert Buys (LOP-voorzitter)</p>	<p>Geen apart verslag</p>
<p>Ouderbetrokkenheid in het secundair onderwijs Atheneum Oudenaarde is dit schooljaar met de CLIC-klas (1ste graad B-stroom) een boeiend traject gestart dat nu al resultaten oplevert. Het is niet alleen een nieuwe visie op leren en lesgeven, maar ook een heel andere wijze om de ouders bij de school te betrekken. Bij deze ouders zijn de klassieke infoavonden,</p>	<p>In haar meest zorg vragende vestiging startte GO! atheneum Oudenaarde met een CLIC-klas in de B-stroom, anders gezegd Coöperatief Leren In een Creatieve Klas.</p> <p>De uitgangspunten van CLIC: (1) de individuele leerling stimuleren, (2) differentiëren en (3) remediëren. Elke leerling loopt een individueel traject zoals in een Centrum Leren en Werken, waar de initiatiefnemers een deel van de mosterd haalden en waar ook enkele leerkrachten vandaan komen.</p> <p>Met uitdagende en motiverende werkvormen, gefaciliteerd door co-teaching, wordt elke leerling eigenaar van zijn of haar leerproces: wat doe, verwerk of leer ik wanneer op welke manier? welk talent wil ik inzetten om medeleerlingen te helpen?</p>

<p>oudercontacten of mosseloupers niet altijd een succes. Met de CLIC-klas willen ze ouderbetrokkenheid op een laagdrempelige manier stimuleren.</p> <p>Veerle De Nil (adjunct-directeur Atheneum Oudenaarde) Kort ingeleid door Luc Top (LOP-deskundige) Verslaggever: Rina Dewulf</p>	<p>wanneer ben ik klaar voor een toets? ... CLIC wil de leerlingen 'goesting' geven en hun eigen talenten laten ontdekken en doorgeven.</p> <p>Ook zet CLIC in op een zachte overgang van het lager naar het secundair onderwijs met aandacht voor zelfvertrouwen in een warm nest. Informele ouderbetrokkenheid heeft hierin een expliciete plaats: openklasweek voor ouders, informele babbels, oudernamiddag, telefonische contacten, eigenaarschap bij de (nest)leerkrachten -niet bij de leerlingenbegeleider-, ...</p> <p>Een kritische succesfactor in het geheel is de infrastructuur. De lokalen voor de CLIC-klas werden volledig vernieuwd en meteen ook anders ingedeeld volgens de noden van dit 'nieuwe leren'. Ook een vlotte samenwerking tussen de 'co-teachers' is een basisvoorwaarde voor succes.</p> <p>Valkuilen? Ja, die zijn er: ontwrichte gezinssituaties in een context van ouderbetrokkenheid, groepsvorming bij ouders, veel druk op leerkrachten ...</p> <p>Balans? Positief! De CLIC-klas komt er nu ook in de tweede graad.</p>
<p>Wegen op lokaal beleid</p> <p>In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen werken een aantal LOP's een memorandum uit. Waarom willen ze wegen op lokaal beleid? En hoe pakken ze dat aan? De Antwerpse LOP-voorzitters leiden in. De Lokerse voorzitters illustreren verder vanuit de aanpak in Lokeren.</p> <p>Luc Tesseur (LOP-voorzitter), Eric Boels (LOP-voorzitter), Mark Van Bogaert (LOP-voorzitter) en Gil Thys (LOP-voorzitter) Verslaggever: Christine Snoeck (Minderhedenforum)</p>	<p>Hoe op het beleid wegen is voor elke situatie anders.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pak het procesmatig aan. - Zorg dat je een antwoord krijgt op volgende vragen. <ul style="list-style-type: none"> • Wat wil je bereiken? • Wie zijn de partners op het terrein? • Als je wil wegen: hoe maximaliseer je dat? - In Antwerpen was er al een onderwijsraad voor het flankerend onderwijsbeleid officieel werd. Die onderwijsraad werd aangestuurd door de verschillende onderwijsnetten. Er was een groot draagvlak omdat alle netten samen de agenda en de acties bepaalden. Deze acties hadden effect. Nu wordt de onderwijsraad aangestuurd door een politiek mandataris. Dit kan betekenen dat die politieke mandataris zijn doelen wil realiseren en niet de doelen van de LOP-partners. Dus zorg ervoor dat de participanten de onderwijsraad en of het LOP aansturen en dit in samenwerking met de politieke mandataris en niet omgekeerd. Er is een spanningsveld tussen de onderwijsraad en het LOP. De voorzitter van het LOP heeft van de LOP-partners het mandaat om in de onderwijsraad te zetelen en de belangrijke agendapunten van het LOP in het memorandum van de onderwijsraad te krijgen. - Het inkantelen van het LOP in de gemeente kan een nefast effect hebben als de mandataris van de gemeente zowel voor het stedelijk onderwijs als het flankerend onderwijsbeleid verantwoordelijk is. De bevoegdheden voor het onderwijsbeleid en het flankerend onderwijsbeleid zijn best verdeeld onder verschillende personen. - Probeer impact te krijgen op het volgend bestuursakkoord. Wat vroeger belangrijk was, kan in een volgend bestuursakkoord wegvallen. - Probeer met je memorandum te wegen op de coalitie. - Hoe meer partners (een zo breed mogelijk middenveld) op het terrein de agenda ondersteunen, hoe meer kans dat het opgenomen wordt in het volgend bestuursakkoord. - Leerlingen en ouders zijn heel belangrijke partners. - Vanuit het Vlaams beleid zijn de middelen voor het flankerendonderwijsbeleid van de VVSG verminderd. - In veel gemeenten wordt een ambtelijke nota voorbereid voor de nieuwe legislatuur. Zorg dat het thema onderwijs er bij opgenomen is. - Verspreid het memorandum zo breed mogelijk over alle onderwijsnetten en zeker naar alle politieke partijen. - Je kan in het LOP ook workshops rond het memorandum organiseren, om dat memorandum bekend te maken. <p>Het LOP en het gemeentebestuur zijn nauw met elkaar verbonden. Samen worden acties opgezet. Het lokaal bestuur en soms het OCMW zijn partner van het LOP. De lokale overheid is via verschillende diensten (bv huis van het kind, brugfiguren, integratiesector, straathoekwerkers,) direct of indirect partner van het LOP.</p>

	<p>Andere LOP-partners zijn onder meer ondersteunende organisaties van kwetsbare groepen en of etnisch- culturele minderheden, die vaak subsidies van de gemeente ontvangen .</p> <p>De gemeente financiert veelal de aanmeldingsprocedure. Omdat het LOP niet genoeg middelen heeft om de procedure op te starten en te laten werken. Anderzijds zorgt het LOP voor een klare kijk op de onderwijsrealiteit en het nodige cijfermateriaal. Als LOP en de gemeente goed willen functioneren in het realiseren van gelijke onderwijskansen dan moeten ze heel goed samenwerken.</p> <p>Daarom is het belangrijk dat het LOP een memorandum maakt voor de lokale verkiezingen. Zo weet de gemeente wat de prioriteiten zijn van de verschillende onderwijsactoren.</p> <p>De beide LOP's van Lokeren werken tesamen aan één memorandum. Er wordt gestart met een gezamenlijke LOP-dag, waarop alle actoren vertegenwoordigd zijn. Alle punten worden opgelijst en er wordt een top 10 gemaakt.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doe aan politiek zonder te polariseren: Schiet voorstellen niet meteen af, denk constructief mee. 2. Vergader fysiek: Als je de partners via mail hun mening vraagt zullen er slechts enkelen reageren. Breng hen tesamen en er is heel veel positieve dynamiek. 3. Gebruik een methodiek om snel tot een gedragen visie te komen: De DIP-methode brengt vrij snel de neuzen in dezelfde richting. 4. Kijk uit voor lange tenen en formuleer je voorstellen positief: Vertrek van het huidige beleid en geef aan wat al heel goed is. Laat dit de verantwoordelijke van de gemeente zelf doen. De eerste aanbeveling kan verankeren van wat goed loopt. 5. Denk ruimer dan alleen maar je algemene vergadering: Nodig meer partners uit dan enkel de leden van de algemene vergadering. Bijv. leerlingbegeleiders, scholieren van de verschillende studierichtingen, ouders van de verschillende scholen, zorgcoördinatoren. Denk ruimer dan je LOP-opdracht. 6. Laat je inspireren: Laat je inspireren door de memoranda van experts bijv de kinderrechtencoalitie, het Vlaamse Kinderrechtencommissariaat, de Vlaamse scholierenkoepel, de Fietsersbond, Het Minderhedenforum, Samenlevingsopbouw,.... 7. Laat scholieren meedenken. Organiseer regelmatig overleg met de vertegenwoordigers van de scholierenraden. Zij zijn de ervaringsdeskundigen. 8. Laat ouders meedenken. Breng de ouders van de ouderraden van de scholen regelmatig samen. Ook zij zijn belangrijke ervaringsdeskundigen. De stem van de ouders kan sterk doorwegen op stadsdiensten. Het is belangrijk om deze groep vanuit de lokale overheid en of het LOP samen te brengen. Voor organisaties vanop afstand is dit niet altijd eenvoudig. 9. Presenteer het memorandum aan de politici en de pers. Doe dit fysiek en niet per mail. Organiseer een presentatie en nodig politici en de pers uit. Laat bij de voorstelling ook het draagvlak duidelijk zien, laat de partners mee het memorandum voorstellen. Laat je als LOP aan de samenleving zien en presenteer wat je doet!
<p>Communicatie 'Meld je aan' Gent LOP Gent basisonderwijs tracht met veel mankracht en communicatiemiddelen ouders te informeren over de aanmeldings- en inschrijvingsprocedure. Hierbij worden vele organisaties betrokken, zowel van onderwijs als daarbuiten én het hele jaar door. Els Bertels geeft een overzicht van de inspanningen. Noortje Mussche, de</p>	<p>Els Bertels (LOP-deskundige) bracht verslag uit over de acties van het LOP om ouders te informeren over de aanmeldings- en inschrijvingsprocedure voor het Gentse basisonderwijs. Noortje Mussche (directeur van De Piramide, stedelijk onderwijs Gent) vulde het verslag van het LOP aan met haar ervaringen als directie.</p> <p>Gedurende het hele jaar, via meerdere kanalen en in samenwerking met vele partners, zet het LOP in om ouders te wijzen op de afspraken over inschrijven in Gent. Het LOP moedigt scholen aan om alle reguliere communicatiemiddelen uit te putten om ouders van hun leerlingen te wijzen op de voorrangperiode voor broers en zussen, die start in oktober. Brugfiguren spreken ouders die jongere kinderen hebben persoonlijk aan om de inschrijving in orde te maken. Ondanks al die</p>

<p>directie van De Piramide aan De Brugse Poort illustreert vanuit haar ervaringen.</p> <p>Els Bertels (LOP-deskundige) en Noortje Mussche (De Piramide - stedelijk onderwijs Gent)</p> <p>Met een korte slotbeschouwing door Karin Lemmens (VCOV)</p> <p>Verslaggever: Marleen Colpin (VLOR)</p>	<p>inspanningen, blijkt ieder jaar dat niet iedereen op de hoogte was of gebruikmaakt van de voorrang. Voor de nieuwe instappers worden andere kanalen ingezet: een brochure wordt verstuurd naar alle gezinnen die een kind van het betreffende geboortjaar hebben. Via tal van partnerorganisaties worden affiches verspreid en berichten in nieuwsbrieven geplaatst. Deze partners zijn o.a.: Kind en Gezin (inloopteams), Onderwijscentrum Gent, InGent, voorschoolse kinderopvang, OCMW, ... Deze instanties spreken ook hun eigen cliënteel rechtstreeks aan. Daarnaast organiseert het LOP informatiesessies en het Onderwijscentrum Gent schoolbezoekrondes (wijkwandelingen), waarbij de ouders uitgenodigd worden voor een tour langs de scholen in hun directe buurt. Die eerste kennismaking met de school blijkt voor veel ouders en voor de scholen een meerwaarde. Daarnaast wordt ook ondersteuning bij het aanmelden en inschrijven voorzien. Aandachtspunten voor de werking zijn: blijvend inzetten op communicatie (het gaat immers elk jaar om nieuwe mensen); opletten voor vakterminologie (die kan vermeden worden); vele partners zijn nodig om iedereen te bereiken.</p>
<p>LOP's en het actieplan kleuterparticipatie</p> <p>Samenwerking tussen ouders, scholen en organisaties staat centraal.</p> <p>Sara De Meerleer (Kleutercoördinator AGODI)</p> <p>Kort ingeleid door Magda De Meyer (LOP-voorzitter)</p> <p>Verslaggever: Kurt Lambrechts (AGODI)</p>	<p><i>"LOP's blijven trekkers van het lokaal inschrijvingsbeleid en intensifiëren hun acties rond kleuterparticipatie, met optimale informatieuitwisseling en samenwerking met de Huizen van het Kind."</i> (< kleuteractieplan, 12 december 2016)</p> <p>Bij kleuterparticipatie hebben we steeds aandacht voor drie dimensies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een warme overgang van thuis, kinderopvang naar de kleuterschool • inschrijvingen (preventief en curatief) • aanwezigheden (preventief en curatief) <p>Acties uit het kleuteractieplan kunnen worden gegroepeerd in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • acties waarbij aandacht wordt besteed aan kwaliteitsvolle data; • acties waarbij wordt ingezet op samenwerking tussen de stakeholders op Vlaams en lokaal niveau; • acties waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan kwetsbare groepen; • acties i.k.v. een ondersteuningsaanbod op maat en op vraag. <p>De 4 groepen van acties worden overlopen tijdens de werkwinkel.</p> <p>Actie 1 – aandacht voor kwaliteitsvolle data: aanwezigheid</p> <p>Sara geeft toelichting bij de kleuterparticipatierapporten voor scholen op Mijn Onderwijs en de cijfers per gemeenten. De aanwezigheidscijfers per gemeente van vorig schooljaar werden gepubliceerd op www.agodi.be. Om te bepalen of een kleuter voldoende aanwezig is of niet worden de normen in kader van schooltoelage en toelatingsvoorwaarde lager onderwijs gehanteerd.</p> <p>Actie 2 – stimuleren van samenwerking tussen de stakeholders op Vlaams en lokaal niveau</p> <p>We focussen ons tijdens de werkwinkel op de samenwerking in kader van transitie. Transitie wordt beschouwd als een proces van continuïteit en verandering. Het is geen gebeurtenis van één dag, maar start ruim voor de instap van het kind op school en duurt tot het moment waarop kinderen en gezinnen een gevoel van betrokkenheid hebben en in deze transitie erkend worden.</p> <p>In 2018 willen we samen met de LOP's onderzoeken hoe de expertise die de LOP's hebben in het net- en sectoroverstijgend samenwerken ook kan worden ingezet om afspraken te maken over een warme overgang van thuis of de kinderopvang naar de kleuterschool. Dit met het oog op het bevorderen van gelijke kansen.</p> <p>Actie 3 – aandacht voor kwetsbare groepen</p> <p>Kind & Gezin onderneemt Vlaanderenbreed acties t.a.v. niet-ingeschreven driejarige kleuters. Voor de vier- en vijfjarige kleuters wordt er op dit moment enkel actie ondernomen binnen werkingsgebied van een LOP.</p> <p>Niet in elk LOP zijn voldoende partners met beroepsgeheim bereid om de gezinnen van niet-ingeschreven kleuters te bereiken. We gaan samen met de LOP's op zoek naar zo veel mogelijk partners met beroepsgeheim.</p> <p>Actie 4 – ondersteuning bieden</p>

	<p>AGODI biedt ondersteuning op maat en op vraag. Daarbij gaat de kleutercoördinator lokaal aan de slag. Elke regio heeft immers zijn eigen dynamiek.</p> <p>Voor de LOP-deskundigen werd een stappenplan ontwikkeld om te werken rond kleuterparticipatie. Recent werd ook een vernieuwde monitor voor de opvolging van de niet-ingeschreven kleuters binnen werkingsgebied van een LOP gelanceerd. Contact via kleuterparticipatie@vlaanderen.be of www.kleuterparticipatie.be.</p>
<p>Schoolbezoek 1: Provinciaal Instituut voor haartooi en schoonheidszorgen (PIHS)</p> <p>Het provinciaal onderwijs Oost-Vlaanderen staat garant voor betaalbaar onderwijs. De Gentse provinciale campusscholen nemen deel aan het project onbetaalde schoolfacturen. Ouders die de schoolfactuur van hun kind niet kunnen betalen, mogen niet gestigmatiseerd worden. Zij mogen geen deurwaarder aan huis krijgen. De inrichtende macht draagt de kosten na een financieel onderzoek. De schoolrekening moet in de toekomst ook transparanter zijn met een link naar de persoon die kan helpen bij financiële problemen.</p> <p>Ter plaatse: Jurgen Bockstaele (directeur PIHS), Paulette De Vetter (directeur PHTI, provinciaal handels- en taalinstituut) en Maarten Haesaert (pedagogische instellingen provincie Oost-Vlaanderen)</p> <p>Begeleiders onderweg: Hubert Buys (LOP-voorzitter), Lies Zaenen (LOP-deskundige) en Luc Heyerick (LOP-voorzitter)</p> <p>Verslaggever: Barbara Janssens (LOP-deskundige)</p>	<p>In het Provinciaal instituut voor haartooi en schoonheidszorgen te Gent wordt enorm ingezet op het realiseren van betaalbaar onderwijs. Een project op maat van de school werd uitgewerkt door een projectmedewerker en een ervaringsdeskundige. Dit zorgt voor een doordacht armoedebeleid/bewust kostenbeleid: curatief, maar vooral preventief waardoor de school o.a. een daling vaststelt van het aantal onbetaalde schoolfacturen.</p> <p>Ondersteuning aan leerlingen in (kans)armoede gebeurt via degelijke informatieverstrekking, gespreide betaling / afbetalingsplan (vermelding op rekening), ondersteuning aanvraag studietoelagen, ondersteuning bij bestelling boeken externe firma – er wordt op school verwacht dat minstens 75% van de invulboeken ook effectief zijn ingevuld, in overleg zoeken naar mogelijkheden en mogelijkheden tot toelage aan leerlingen in kansarmoede. De inningsprocedure bij problemen is duidelijk omschreven en gekend.</p> <p>Daarnaast wordt het thema communicatie als belangrijk item naar voor geschoven met aandacht voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Armoedebeleid op school transparanter maken voor de leerkrachten. - De inschrijving/intake procedure eventueel herbekijken. - Bekijken of er extra vorming nodig is naar leerkrachten toe. - Hulpaanbod continu duidelijk maken naar de ouders toe. (ook anderstalig) - In de onthaalbrochure & op de schoolfactuur wordt genoteerd bij wie men terecht kan in geval van betalingsmoeilijkheden. (Tot nu toe was dit enkel op de aanmaningsbrieven). - Spaarplan voor meerdaagse uitstappen. - Samenwerking met OCMW die bv. op school een zitdag komen organiseren, BudgetInZicht (Vlaams Centrum Schuldenlast) ... - Het belang van ouderbetrokkenheid – relatie met de ouders opbouwen is belangrijk om de drempel te verlagen.
<p>Schoolbezoek 2: Klimrek</p> <p>Basisschool Klimrek (Reinaertstraat) schrijft ieder schooljaar heel veel anderstalige nieuwkomers in. De kinderen hebben een heel diverse achtergrond en verschillende leeftijden. ‘De lat hoog voor elk kind’ vindt de school belangrijk. Om de leerlingen de nodige zorg en begeleiding te bieden werkt de school samen met de ouders om ook de talenten van de kinderen in te zetten in hun leerproces.</p> <p>Ter plaatse: Anne Vereecken (directeur) en Ingrid De Bock (brugfiguur)</p> <p>Begeleiders onderweg: Magda De Meyer (LOP-voorzitter) en Els Bertels (LOP-deskundige)</p> <p>Verslaggever: Marianne Bogaert (LOP-deskundige)</p>	<p>Bruisende Brugse Poort</p> <p>Het bruist in Het Klimrek aan de Brugse Poort. Het bruist er van energie en enthousiasme. Vaak beperkt een schoolbezoek zich tot een rondleiding gevolgd door een promopraatje. Want er is o zo weinig tijd om de school echt te laten zien. Tonen we de bezoekers onze laatste nieuwe aanwinst of lopen we een polonaise langs de klassen. Het werd klasbezoek in kleine groepjes en aansluitend een koffiemoment met 2 enthousiaste gastvrouwen. Directie en brugfiguur op Duracell-energie.</p> <p>Kan je je iets voorstellen bij een schoolgebouw uit 1896? In dit stokoude gebouw treffen we een gastvrij team met een groot hart voor kinderen. Een team dat o.m. bewust inzet op het onthaal van anderstalige nieuwkomers. Met een capaciteit AN van 42 kiest de school voor het inrichten van 2 AN-klassen. Kinderen krijgen er de tijd om te wennen, zich aan te passen en zich goed te voelen in een nieuwe leef- en leersituatie. Wie er klaar voor is, krijgt na elke schoolvakantie de kans om de overstap te maken naar een reguliere klas. Zorgvuldig begeleid. Dat spreekt voor zich.</p> <p>Wat mij het meest intrigeert is de plusklas of 1+.</p>

	<p>Hier ontmoeten we kinderen voor wie aan het einde van het eerste leerjaar niet alle leerdoelen bereikt zijn. Niet klaar om naar het tweede leerjaar te gaan, maar al te ver gevorderd om het eerste leerjaar nog eens helemaal over te doen. We treffen er kinderen uit verschillende windstreken in de leeftijd van 7 tot 10 jaar. Ze zullen met een jaartje vertraging in het tweede leerjaar aankomen. En toch hebben ze het gevoel vooruit te gaan, niet te falen. Goed voor zelfbeeld en zelfvertrouwen. Laat die twee begrippen net een vruchtbare bodem zijn voor leerwinst en wie weet, embryonale preventie tegen schooluitval.</p> <p>En dan nog dit:</p>
<p>Schoolbezoek 3: Provinciale Middenschool</p> <p>Maak kennis met de OKAN-werking van de school en de specifieke taken van de vervolgschoolcoaches. Als toemaatje stellen de vervolgschoolcoaches van de Gentse OKAN-scholen hun gezamenlijk actieplan voor.</p> <p>Ter plaatse: Henk Vlerick (directeur Provinciale Middenschool), Thessa Besard (coördinator Okan), Lisa Engels (vervolgschoolcoach PM) Sarah Verdonck (vervolgschoolcoach VISO Gent), Gianni Pascoletti (vervolgschoolcoach VIP-school/Toren van Babel), Evi Verschaeve (vervolgschoolcoach KTA GITO Groenkouter), Katrien Vanommeslaeghe (vervolgschoolcoach HTI Sint-Antonius), Nele Nottebaert (vervolgschoolcoach PM) en Katrien Croonenberghs (vervolgschoolcoach PM)</p> <p>Begeleiders onderweg: Steven Delarue (voorzitter Focusgroep OKAN Gent), Dirk Herfs (LOP-deskundige) en Wendy Thomas (ACOD)</p> <p>Verslaggever: Arif Akgönül (LOP-deskundige)</p>	<p>We nemen kort de tijd voor een anekdote. Toen de caravaan op weg naar de provinciale middenschool enkele achterblijvers uit het oog was verloren had er zich bijna een drama voltrokken. Gelukkig attendeerde een jongedame tijdig de groepleiders die op hun beurt kordaat de caravaan een halt toeriepen. Nadat de groep terug was herenigd hielden de groepsleden elkaar beter in het oog. Iedereen behaalde de eindmeet binnen de vooropgestelde timing. Niet het voorval is zo kenmerkend voor de LOPs, wel de afloop.</p> <p>Het onthaal in de provinciale middenschool was hartelijk en authentiek. Wij konden ons direct voorstellen hoe de OKAN-leerlingen zich hier meteen thuis zouden voelen. De school doet er alles aan om een aangename sfeer te creëren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oudere leerlingen helpen de jongere met hun taken. • De school en de stad maken werk van vrijetijdsparticipatie. • De schoolkosten zijn zeer beperkt. • De school investeert evenveel in leerlingenbegeleiding als in taal. • Er is een vaste alfaklas die bewust zeer klein is. • Twee tot drie leerkrachten wisselen elkaar af om voldoende variatie te bieden. • Er is veel aandacht voor leren in authentieke situaties. • Alle levensbeschouwingen worden aangeboden. • Ex-OKAN-leerlingen nemen zelfs na het verlaten van de OKAN-school vrijwillig deel aan de woensdagnamiddagklas waar ze individuele ondersteuning krijgen. <p>Daarnaast vormt samenwerken de rode draad voor de OKAN-school. Niet alleen werkt de school intensief samen met het onderwijscentrum van de stad Gent, maar ook met andere (aangrenzende) gemeenten Deinze, Aalter en Eeklo. De leerlingen stromen na hun traject uit naar maar liefst 27 scholen. Volvervolgschoolcoaches bieden deze scholen ondersteuning aan, meestal onder de vorm van een presentatie met do's en don'ts, dit zowel op leerling-, leerkracht- als klasniveau. Verder standaardiseren ze samen met de andere Gentse OKAN-scholen gedeelde documenten zoals het doorstroomdossier, het evaluatieformulier en de snuffelfiches. Door het administratief kluwen te ontwarren en tegelijk te vereenvoudigen voor de samenwerkende scholen dragen ze sterk bij aan operatie tarra van de minister.</p> <p>Aansluitend willen we de vernieuwingsdrang van de Gentse OKAN-scholen extra onder de aandacht brengen door dit te illustreren aan de hand van twee voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deelname aan de proeftuinen flexibele leerwegen. • Gebruik van I-like-testen voor de onderwijsloopbaanbegeleiding.

	<p>Een kritische noot vanuit de OKAN-scholen: de grote hoeveelheid sluitingen van opvangcentra leidt tot veel verhuisbewegingen en bijgevolg een carrousel van leerlingen die van school naar school trekken. Dit komt niet ten goede aan de schoolloopbaan van deze leerlingen.</p> <p>De OKAN-scholen krijgen het laatste woord: Is het mogelijk om de OKAN-school te informeren over de verdere schoolloopbaan van hun ex-OKAN-leerlingen? De scholen zijn benieuwd naar het resultaat, naar wat het oplevert voor de leerling.</p> <p>En zo mijmert de caravaan over deze laatste vraag op de terugweg naar het VAC. Iedereen is aangekomen!</p>
<p>Scholen worden afspiegeling van de buurt: Vlaamse Ardennen</p> <p>Ook kleinere steden en gemeenten kampen met segregatie. De mogelijkheden om dit vanuit het LOP aan te pakken liggen evenwel anders dan in de grootsteden. Bovendien is elke lokale situatie weer anders. Een schets van de situatie in de Vlaamse Ardennen (Oudenaarde, Ronse en Geraardsbergen).</p> <p>Luc Top (LOP-deskundige), Jean Pierre Verhaeghe (LOP-voorzitter) en Peter Zaenen (LOP-gegevensanalist)</p> <p>Verslaggever: Fadime Köse (LOP-deskundige)</p>	<p>Misschien spreken over omgaan met segregatie i.p.v. sociale mix? Blijkbaar ligt sociale mix toch niet zo voor de hand als term.</p> <p>Aanmelden in Oudenaarde Initiatief vooral vanuit het vrij onderwijs, GO! kleiner. Positieve evaluatie door transparantie en eenvoud. Maar of er effecten zijn naar sociale mix? Weinig of geen.</p> <p>Aanmelden in Ronse Ronse is een faciliteitengemeente, 1 gemeente zonder deelgemeenten. Stellen vast dat 1/3de van leerlingen aanmeldt? Waar is de rest van de leerlingen? Er is meer spreiding, maar eerder spontaan. Evaluatie: het aanmelden heeft niet genoeg effect Gekozen voor kleuterparticipatie en inzetten op bewuste schoolkeuze.</p> <p>Geraardsbergen meldt niet aan De stad is opgedeeld in een sterke centrum en periferie. Er is geen capaciteitsdruk, aanmelden is geen optie. Wel stijging in segregatie. Meer inzetten op ondersteuning door stad via allerlei projecten.</p> <p>Andere sporen proberen i.p.v. aanmelden, want capaciteitsdruk is er niet. Aanpak op gemeentelijk niveau</p> <p>Vragen uit de zaal Vragen over cijfers van kansarmoede: geen verklaring voor de cijfers.</p> <p>In Menen wordt gesproken over aanmelden? Ja, maar 1 schoolbestuur wilde niet meedoen. 2 schoolbesturen willen aanmelden, 1 schoolbestuur, de grootste wil niet aanmelden. Geen capaciteitsdruk in Menen, maar dat zal misschien komen.</p> <p>In Roeselare melden ze aan, maar effecten op sociale mix zijn weinig te detecteren. Misschien als er op buurtniveau wordt gewerkt?</p> <p>Lokeren: school in zicht: de segregatie vermindert iets Alternatief: op 1 dag alle opendeurdagen? Onduidelijk waaraan het effect zou liggen.</p> <p>Beringen: aanmelden: 7de jaar bezig, met de instappertjes. De helft meldt aan. Met BZ-voorrang beweegt er niet veel. Verschil van 5% op al die jaren.</p> <p>Antwerpen: geen vergelijkingsbasis, want eerst was er chronologie. De keuze voor de ouders verbreedt. Er zijn verschuivingen, maar waaraan is dat te wijten? Is dat het aanmelden, of iets anders?</p>
<p>Betrokken ouders, open school (BOOS): het LOP en de stad als draaischijf voor initiatieven rond ouderbetrokkenheid in Turnhout</p>	<p>Turnhout kent al jaren toenemende diversiteit en stijgende armoede. Werken aan gelijke onderwijskansen is er een grote uitdaging. Via de dienst gelijke kansen onderwijs (FOB) worden ouders en scholen gemotiveerd en geholpen om de opvoeding en ontwikkeling van het kind als een gezamenlijk doel aan te pakken. In de werkgroep BOOS (Betrokken Ouders Open School) zitten scholen,</p>

<p>Els Vanvolsem (VCOV) toont hoe de werkgroep BOOS faciliterend en versterkend werkt voor organisaties die actief zijn rond ouderbetrokkenheid. Maak kennis met het participatiehuis, een actuele kijkwijzer op ouderbetrokkenheid. Verder is er ruimte voor vraagstelling en het delen van ervaringen.</p> <p>Els Vanvolsem (VCOV, maar hier namens alle ouderkoepels) Kort ingeleid door Nele Cornelis (LOP-deskundige) Verslaggever: Marleen Lombaert (LOP-deskundige)</p>	<p>ouderwerkingen, ouderkoepels, ouders, Centrum Basiseducatie Kempen, vrij CLB Kempen, Agentschap Integratie & Inburgering, Stad Turnhout en het LOP. Zij werken samen aan acties rond ouderbetrokkenheid op school en aan het informeren van ouders. Scholen of ouders die interesse hebben kunnen altijd aansluiten bij de werkgroep. Volgens Els Vanvolsem (VCOV, namens de ouderkoepels) is dit LOP-platform dankbaar om contacten te leggen en verbindingen te maken. Lut Mertens, onderwijsconsulent Stad Turnhout en Nele Cornelis, LOP-deskundige, zijn samen Els Vanvolsem de trekkers van deze werkgroep.</p> <p>We maken kennis met het Participatiehuis, een actuele kijkwijzer op ouderbetrokkenheid, die het grote belang benadrukt aan het mee-realiseren van ouderbetrokkenheid in een open school. Ouderbetrokkenheid, gegrondvest op een vertrouwensrelatie, vormt de basis vormt om participatie te laten evolueren. Via een denkoefening ervaren we dat het Participatiehuis als kijkwijzer helpt om de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie op school in beeld te brengen en reeds bestaande initiatieven te kaderen. Tegelijk kan het de aandacht vestigen op mogelijke werkpunten.</p> <p>Naast hun structurele werking zijn er ook een aantal grotere acties van de werkgroep BOOS in samenwerking met stad Turnhout en LOP. Op de jaarlijkse Dag van de Ouder worden scholen gestimuleerd de ouders te bedanken omdat zij samen mee zorgen voor de leerkansen van hun kinderen. Scholen krijgen een aantal tips mee over hoe je deze dag vorm kan geven. Alle ouders van de deelnemende scholen krijgen een klein gadget. Het resultaat is tot nu toe zeer positief voor scholen én ouders.</p> <p>De jaarlijkse Ouderbox is een netwerkmoment voor ouders met schoolgaande kinderen en jongeren. Op het programma staan ontmoeting, uitwisseling, netwerking en een inhoudelijk thema. Nieuw zijn de Workshops Diversitheer voor ouders, leerkrachten en welzijnswerkers. Om de kwetsbare doelgroepen te bereiken wordt samengewerkt met de werkgroep armoede, All, CBE, CLB,... De werkgroep BOOS komt ook in de kijker als de Stad Turnhout vormings- of studiedagen organiseert, bijvoorbeeld in het panel van een stellingendebat over schooluitval of bij een traject rond leerrecht.</p> <p>De werkgroep BOOS is een werkgroep die bruist van dynamiek maar die zichzelf ook krediet en ruimte geeft om te falen en te leren. De goede sfeer en wisselwerking – maar ook de partners én het LOP - zorgen voor een positieve drive en meerwaarde.</p>
<p>Bruggen bouwen tussen school en ouders</p> <p>Ouderbetrokkenheid is de laatste jaren niet meer weg te denken uit het schoolbeleid. Het lijkt vanzelfsprekend dat elke school de ouders zo goed mogelijk bij alle onderdelen van 'school maken' betreft. Maar is dit altijd zo eenvoudig? Kan je alle ouders mobiliseren? En wat wanneer niet alle ouders op één lijn staan? Kleuterschool De Duizendpoot toont haar weg naar ouderbetrokkenheid.</p> <p>Kathleen Gielis (directeur Vrije kleuterschool Duizendvoet Lokeren en Els Van Aerde (voormalig directeur Vrije kleuterschool Duizendvoet Lokeren) Kort ingeleid door Evy D'hollander (LOP-deskundige) Verslaggever: Katty Kloeck (LOP-deskundige)</p>	<p>Op basis van de presentatie volgde een boeiend gesprek, met als eerste insteek een aantal tips om alle ouders inspraak te kunnen geven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Om mensen werkelijk te motiveren, is persoonlijk contact cruciaal. - Splits een grote bevraging op in kleine delen (één vraag op een kaartje afgeven bij de schoolpoort zodat ouders op dat moment onmiddellijk kunnen antwoorden en dat slechts op één vraag). - Pas de bevraging aan aan je publiek (google is ok maar niet voor iedereen even toegankelijk). - Werk met anonieme en korte antwoordmogelijkheden (een kruisje, aanvinken...) <p>Hoe kan de school nog beter inzetten op de ontwikkelingskansen van alle kinderen? Leggen we niet te veel de focus op kinderen met zorg waardoor middelen en materialen vooral binnen de schoolcontext blijven? Kan een school via haar eigen kennis nog beter inzetten op opvoedingsondersteuning? Ouders hebben nood aan opvoeding ondersteunende tips? Zij vragen zich af of ze goed bezig zijn. Hoe gaan we hiermee om?</p> <p>Scholen doen al vele inspanningen om het contact met ouders te bevorderen. Dit is soms complex. Waar trek je de grens? Wanneer ben je als school niet te “belerend” t.a.v. ouders? Het is belangrijk dat het schoolse ook in de thuissituatie wordt geïntegreerd (de schoolboekentas wordt thuis open gemaakt).</p> <p>Ondanks vele contacten met ouders zetelen kansarme ouders niet in ouderraad of schoolraad. Hoe verklaren we dit?</p> <p>Deze ouders voelen zich als minder gelijke partners; ze zijn ervan overtuigd dat ze niet mondig genoeg zijn. Via persoonlijk contact geven ze wel hun wensen, voorstellen en signalen door zodat ze toch op de agenda komen. Het blind vertrouwen in de school bij deze ouders is vaak heel groot.</p>

Wegen op lokaal beleid

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen werken een aantal LOP's een memorandum uit. Waarom willen ze wegen op lokaal beleid? En hoe pakken ze dat aan? De Antwerpse LOP-voorzitters leiden in. De LOP-voorzitter van Sint-Niklaas illustreert vervolgens hoe ze dat daar hebben aangepakt.

Luc Tesseur (LOP-voorzitter), Eric Boels (LOP-voorzitter) en Magda Vercauteren (LOP-voorzitter)
Verslaggever: Evelien Lombaert (LOP-deskundige)

Opzet = dialoog rond een aantal vragen.

Doel = inspiratie opdoen. Proberen toepassen op eigen situatie.

Kennismakingsronde: wat brengt je hier? Met welke vragen zitten de deelnemers hier?

Veel gehoorde antwoorden:

- Samenspel LOP's en stadsbestuur, overlap Flankerend Onderwijsbeleid.
- Kapstokken voor het opmaken van een memorandum.
- Hoe omgaan met politieke standpunten in de gemeente?
- Betrokkenheid van schepenen / kabinetmedewerkers binnen het LOP?

1^e vraag: wat wil je bereiken?

Toelichting vanuit Antwerpse context:

- Context: Flankerend onderwijsbeleid in Antwerpen = 84 FTE + Antwerpse Onderwijsraad (grote vergadering van alle partners). In het verleden was er een open onderwijshuis: waar alle scholen en netten elkaar ontmoetten. Bij de start: de netten stuurden dit aan vanuit hun kennis en expertise. Daardoor: open voor veranderingsprocessen. Evolutie: de schepenen bepaalt de werking van de onderwijsdienst. Het flankerend onderwijsbeleid zijn uitvoerders van politiek beleid.
- Aanpak: je vertrekt vanuit een probleem ervaren door de onderwijspartners. Dit wordt vanuit alle netten aangevoeld en daardoor kan je het op de agenda krijgen van bvb. het stadsbestuur. Draagvlak en consensus is essentieel. Van daaruit kan je als voorzitter een mandaat vragen om te gaan onderhandelen.

Toelichting vanuit Sint-Niklaas:

- We werken met een kernoverleg: CODI's, schepenen FLOB en onderwijs, directies CLB's & coördinator FLOB & voorzitter / deskundige LOP. Dit is de stuwende kracht, een samenspel tussen LOP en stadsbestuur.

2^e vraag: hoe pak je het aan?

Handig instrument = SWOT-analyse: dit geeft je een kader van waaruit je kan vertrekken, wat strategisch belangrijk is, enz.

3^e vraag: Partners? Welke spelers zijn er op het terrein?

- In Antwerpen: we maken geen eigen memorandum, het LOP geeft input aan de onderwijsraad. Zoeken naar manieren om je 'steviger' te maken. We betrekken sterk de niet-onderwijspartners.
- In kleinere gemeentes is er de vraag: verarmt netwerk Huizen van het Kind het netwerk van het LOP? Twee zulke netwerken over elkaar rakende thema's vraagt een grote investering voor de partners. → Huis van het Kind en LOP kunnen samen gaan / intensief samenwerken en daardoor sterker staan.
- LOP-voorzitter moet op de knopjes blijven drukken, ook al is er niet onmiddellijk actie komt.
- Voorbeeld Lokeren: Denkdag van alle LOP-partners. Iedereen mag van alles aanbrengen, maar de klemtoon ligt op gelijke onderwijskansen. Wij focussen ons op de bewustmaking bij iedereen, niet enkel de politiek. Memorandum gaat naar alle politieke fracties, dus er is al kennisname en dat verzacht het werk van de schepenen. Ook Flankerend Onderwijsbeleid schrijft een memorandum. Deze worden samen voorgesteld aan alle politieke fracties.
- Sint-Niklaas: geen externe partners, ieder schrijft zijn eigen memorandum.

4e vraag: Hoe maximaliseer je?

- Zorgen dat er een veel draagvlak is. De groep moet er volledig achter staan. Ze moeten er zelf in geloven.
- Oppassen met begrippen als 'wegen', 'boetseren', 'kneden', ... → belangrijk: netwerken, inspireren, ... Je moet niet persé "wegen".
- Door samen te werken en je eigenheid af en toe te laten varen, geraak je gemakkelijker ergens binnen met je verhaal. Samenwerking tussen netten werkt altijd veel beter, je bereikt meer.

	<ul style="list-style-type: none"> - In Antwerpen: de focus ligt op wat bereikt wordt. We willen iets in gang zetten. Soms willen politici ermee uitpakken, dit kan voor ons. De essentie is dat het gebeurt. - Sint-Niklaas: de samenwerking nadien is ook heel belangrijk: samenzitten met de schepenen om impact aan te kaarten. Fysiek samenzitten is belangrijk. - Goede raad m.b.t. het schrijven van een memorandum: kort en krachtig, items. Anders lezen ze het niet.
<p>Ouderbetrokkenheid aan de kust Maak allereerst kennis met het project 'Triangel': studieondersteuning aan huis en huiswerkklassen te Nieuwpoort. Verder ontwikkelde het LOP een visie rond taalondersteuning in de vrije tijd. In Oostende ten slotte vinden we leer-, lees- en huiswerktips voor ouders in een (vertaalde) brochure voor partners en schoolteams.</p> <p>Eddy Declercq (LOP-voorzitter), Ilona Evrard (projectmedewerker stad Nieuwpoort) en Liesbeth Croene (LOP-deskundige) Verslaggever: Stefanie Carbon (LOP-deskundige)</p>	<p>Het project 'triangel', ontstaan vanuit een samenwerking tussen het LOP en VZW De Golfbreker, streeft naar een vorm van huiswerkbegeleiding waarbij ouderbetrokkenheid op het voorplan staat.</p> <p>De huiswerkbegeleiding wordt georganiseerd thuis én op school. Thuis ligt de focus op ouderbetrokkenheid. Aan de hand van een signalenkaart met positief geformuleerde vragen, formuleert de school een hulpvraag voor door de school geselecteerde gezinnen. Daarna wordt de hulpvraag van de school afgestemd op die van de ouders. Zonder verplichting stappen vrij kwetsbare ouders in, in een begeleidingstraject van ten hoogste één jaar, gedurende één uur per week. Dankzij de nauwe betrokkenheid van minstens één ouder tijdens, breidt huiswerkbegeleiding zich uit tot opvoedingsondersteuning.</p> <p>Elk traject wordt afgerond met een effect- en tevredenheidsmeting. Niet alleen de schoolse resultaten maar vooral het welbevinden van het kind zal hierbij afgetoetst worden. De kinderen krijgen de kans om hun tevredenheid uit te drukken aan de hand van een rapport voor de begeleider.</p> <p>Op school wordt de huiswerkbegeleiding georganiseerd voor kinderen van het 4de, 5de en 6de leerjaar. Er wordt niet remediërend maar wel versterkend, ondersteunend en stimulerend gewerkt met het oog op toenemende zelfstandigheid. De begeleider van de huiswerkklas (een vrijwilliger, die ondersteund wordt door een projectmedewerker) communiceert wekelijks met de leerkrachten van het groepje van acht. Ouders worden betrokken dankzij een infomoment en de aanwezigheid van de projectmedewerker op elk oudercontact.</p> <p>Om alles in goede banen te leiden, stuurt de LOP-deskundige een vijftal keer per jaar een beleidsvergadering aan. Tijdens deze vergadering wordt voldoende ruimte voorzien voor inbreng van expertise, uitwisseling, enz. Om het project te kunnen financieren, wordt jaarlijks een subsidieaanvraag ingediend.</p>
<p>Scholen worden afspiegeling van de buurt ... ook voor het secundair onderwijs In Brussel werkt ook het secundair onderwijs aan sociale mix. Verwacht je hier o.m. aan cijfers en visuele voorstellingen.</p> <p>Petrus Van den Cruyce (LOP-voorzitter) en Fadime Köse (LOP-deskundige) Verslaggever: Wilfried Sel</p>	<p>Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel wordt uitgedaagd door een superdiverse grootstad met 1,2 miljoen inwoners. Er zijn zeer grote verschillen tussen de verschillende gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest maar binnen de gemeenten zelf zijn er totaal verschillende wijken. Deze diversiteit is eveneens terug te vinden in en tussen de 53 vestigingsplaatsen secundair Nederlandstalig onderwijs. Bijna 15 000 leerlingen zitten verspreid over deze 53 vestigingsplaatsen en meer dan 2500 leerlingen zitten in het eerste jaar secundair.</p> <p>LOP secundair Brussel zet via de dubbele contingentering en aanmeldingen in op sociale mix maar dat is een complex verhaal. Het effect van die inspanningen wordt in grote mate mee bepaald door de capaciteitsdruk, de keuze van de ouders, het effect van de voorrang 'broers & zussen' en bijkomend door de verplichte voorrang van 55% voor Nederlandstaligen.</p> <p>Naast de capaciteitsdruk wordt het LOP ook geconfronteerd met populariteitsdruk. Sommige scholen zijn bijzonder populair. Deze scholen kennen meestal een afwijkende leerlingenpopulatie. Ze tellen opvallend minder indicatorleerlingen ten opzichte van het gemiddelde van het BHG, zijnde 53% indicatorleerlingen. Het LOP probeert de ouders vooraf goed te informeren over het systeem, de ordening en de bijhorende risico's. Wie uitsluitend populaire scholen aanvinkt bij de schoolkeuze, moet hopen op een toewijzing aan de school van eerste keuze. Want wie een ongunstige ordening krijgt bij de eerste schoolkeuze zal bij de andere populaire scholen in de daaropvolgende ordeningsrondes ook geen toewijzing meer krijgen. De ordening wordt bepaald door de schoolkeuze van leerling/ouders, door de decretaal verplichte 55% voorrang voor Nederlandstaligen, door het percentage indicatorleerlingen en tenslotte door toeval.</p> <p>Ondanks het capaciteitsgebrek en de bijkomende complexiteit van de populariteitsdruk krijgen 76% van de leerlingen een toewijzing, ze kunnen zich</p>

	<p>inschrijven in één van hun voorkeursscholen. Meer nog, 81% van de leerlingen met een toewijzing krijgen een ticket voor hun eerste schoolkeuze.</p> <p>Sleutelen aan sociale mix blijft in deze omstandigheden echter complex en gevoelig. Meer dan de helft van de vrije plaatsen in de meest populaire scholen wordt ingevuld tijdens de voorrang 'broers & zussen'. Het profiel van deze scholen wordt hierdoor bestendigd. Het LOP kiest voor een stapsgewijze aanpak van deze uitdaging. Bij een gemiddelde van 53% indicatorleerlingen is een minimum van 25% een eerste realiseerbaar doel, nadien kan de lat hoger. Steeds meer scholen sluiten aan bij de digitale aanmelding. Bij de start in 2013-2014 deden 16 scholen mee, nu al 26.</p> <p>Werken aan sociale mix beperkt zich niet tot de ordening en toewijzing van de aanmeldingen voor het eerste jaar. Blijven de leerlingen die starten in 1A ook in de school? Bij echte gelijkwaardigheid zouden uitstroom en het watervaleffect moeten beperkt blijven. LOP Brussel secundair onderwijs stelt zich als doel dit op te volgen en hiervoor te blijven ijveren.</p>
<p>Slotwoord Aan minister Hilde Crevits is gevraagd om te reflecteren n.a.v. 15 jaar LOP-werking.</p>	<p>Het GOK-decreet legde de basis voor de 70 LOP-regio's. Een LOP is een uniek netwerkforum waarin er een spanningsveld is tussen de decretale regels en autonomie van het lokale overleg. Bij dit overleg nemen de niet-onderwijspartners een belangrijke plaats in en is de verbondenheid en betrokkenheid van de partners groot en noodzakelijk om afspraken over gelijke onderwijskansen te maken en ze te kunnen realiseren. De LOP's hebben ook een signaalfunctie en nemen onder meer een rol op in het thema armoedebestrijding waarbij wordt ingegaan op de uitdagingen die dit voor het hele onderwijsveld stelt. Onder meer de asielcrisis toonde aan dat de LOP's flexibel zijn om de problemen op te lossen en dit zelfs ook buiten de grenzen van de LOP's. De LOP's mogen echter niet verzuimen om hun toegevoegde waarde in de verf te zetten en moeten tegelijkertijd vooruit kijken en nagaan hoe dit platform in de toekomst ook hun meerwaarde kunnen valoriseren.</p> <p>Er is overleg gaande op parlementair niveau waarbij belangrijke vragen zijn of door alle scholen zal worden aangemeld en/of er kan worden gewerkt met een uniforme tijdslijn. De minister stelt dat het streven naar een sociale mix moet blijven bestaan maar dat de dubbele contingentering niet het enige instrument hoeft te zijn om dit te realiseren.</p> <p>Verder wil de minister mee helpen realiseren dat er een uniforme tijdslijn komt voor alle scholen van het secundair onderwijs die een 1ste jaar organiseren van de eerste graad. Tegelijkertijd moet het ook mogelijk zijn dat scholen, die dat willen, kunnen aanmelden. Dat wordt best lokaal georganiseerd.</p>

AGODI

AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN